

UTBILDNING OCH BEHÖRIGHET SAMT VERKSAMHET FÖR PRISDOMARE OCH ÖVERDOMARE

Godkänt i Kennelklubben 5.3.2013.

Detta direktiv är Kennelklubbens allmänna. Eventuella prov- och tävlings specifika övriga direktiv finns i reglerna eller i direktiven för respektive prov och tävling.

PRISDOMARE

I. UTBILDNING AV DOMARE

Målsättningen med utbildningen är att utbilda behöriga och ansvarskännande prisdomare.

II. ALLMÄNNA KRAV FÖR PRISDOMARE

En person med avsikten att utbilda sig till prisdomare ska vara invigd i bruket av raserna i prov- och tävlingsformen i fråga. Dessutom ska hen uppfylla eventuella andra fordringar som finns inom respektive prov- och tävlingsform.

Personen ska vara till sin karaktär och till sin omdömesförmåga lämplig för uppgiften och hen bör ha tillräckligt god fysisk kondition för uppgiften.

En domare med ansvar för bedömning (gruppdomare) ska vara en person som fyllt 18 år. Ifall man vid bedömningen använder flera domare kan den andra domaren i gruppen vara en person som fyllt 15 år och som har rätt att bedöma.

Personen ska uppfylla de fordringar på medlemskap som krävs i reglerna eller direktiven för respektive prov- och tävlingsform.

III. UTBILDNING

- A. ANHÅLLAN OM DOMARKURS OCH ANORDNANDE
- B. KURSENS PROGRAM OCH UTBILDNING
- C. DOMARNAS BEHÖRIGHET
- D. FORTBILDNING FÖR DOMARE

A. ANHÅLLAN OM DOMARKURS OCH ANORDNANDE

Kurser anordnas av kenneldistrikt och deras medlemsföreningar samt av specialklubbar och grenförbund samt deras medlemsföreningar.

Kursanhållan lämnas till kenneldistriktet eller grenförbundet i enlighet med de Kennelklubbens direktiv som gäller vid tidpunkten.

Om kurser annonseras på förhand i Kennelklubbens publikationer. Vid behov annonseras kurser av specialklubbar och grenförbund.

B. KURSENS PROGRAM OCH UTBILDNING

Till en kursdeltagares skyldighet hör att på förhand bekanta sig med kursmaterialet, som fås av arrangören.

En anhållan om kursdeltagande görs av den intresserade själv eller av den förening vilken den intresserade är medlem av, om inte annat sägs i direktiven för provform i fråga.

Som kursens ledare och deras reserv får verka överdomare för prov- eller tävlingsformen i fråga, om inte annat bestämts i prov- eller tävlingsformens regler eller direktiv.

Specialklubbar och grenförbund ska ha utbildningsdirektiv och kursprogram för varje prov- och tävlingsform. Undervisningen och den praktiska delen utförs enligt dessa.

Praktiken och inom vilken tid dessa ska utföras bestäms i de provspecifika direktiven.

Ett kursintyg eller ett aspirantkort ges åt dem som genomgått kursen godkänt.

Domaraspiranten ska efter en godkänd kurs utföra ett i direktiven bestämt antal aspirantpraktik.

På dessa aspirantpraktiker ska aspiranten kunna bedöma hunden för alla väsentliga egenskapers/prestationernas del.

C. DOMARNAS BEHÖRIGHET

Som ansökningsblankett för prisdomarkortet används ett för ändamålet uppgjort aspirantkort. I kortet ska finnas alla de behövliga uppgifter som krävs.

Kenneldistriktet på personens bostadsort beviljar prisdomarkort för 15 år fyllda Kennelklubbens eller dess medlemsförenings medlemmar.

För bruksprov är det Palveluskoiraliitto och för vinhundars prov är det Vinttikoiraliitto som beviljar domarkortet.

Prisdomaren anses behörig då hen har beviljats bedömningsrättigheter för respektive provform.

D. FORTBILDNING FÖR PRISDOMARE

Utbildningens syfte är att förenhetliga bedömningen i prov och tävlingar, samt hålla domarna ajour med utvecklingen inom sin egen provform.

1. DELTAGANDE I FORTBILDNING

Det är prisdomarnas skyldighet att hålla sig ajour i sina domaruppgifter för att de ska kunna tilldelas nya uppgifter.

Prisdomare ska utföra domaruppgifter, delta i fortbildning eller verka som hundförare eller tävlande inom sin prov- eller tävlingsform enligt specialklubbars eller grenförbunds direktiv.

Specialklubbarna och grenförbunden ska fastställa i sina direktiv hur en domare som förlorat sin domarrättighet kan återfå densamma.

Specialklubbar och grenförbund bestämmer kraven för fortbildning i samband med regelförändringar.

Kontrollering av domarnas bedömningsrättigheter och behörighet ska göras av provkommittén och provets överdomare.

2. ARRANGEMANG AV FORTBILDNING

Kurser anordnas av kenneldistrikt och deras medlemsföreningar, specialklubbar samt grenförbund och deras medlemsföreningar.

Kurserna anhålls av kenneldistrikt eller grenförbund inom utsatt ansökningstid enligt Kennelklubbens direktiv.

För deltagande i fortbildning görs en anteckning i domarkortet.

ÖVERDOMARE

I. ÖVERDOMARENS UTBILDNING OCH BEHÖRIGHET

Syftet är att utbilda behöriga och ansvarskännande överdomare.

II. ALLMÄNNA KRAV FÖR ÖVERDOMARE

Personen ska vara medlem av Finska Kennelklubben. Övriga eventuella fordringar på medlemskap finns i direktiven för respektive provform.

Personen ska vara till sin karaktär och till sin omdömesförmåga lämplig för uppgiften. Personen bör förstå vad Kennelklubbens beviljade överdomarrättighet förutsätter av hen i all kennelverksamhet: som hundförare, tävlande, prisdomare, tränare, osv.

Bör ha tillräckligt god fysisk kondition och mentala egenskaper för uppgiften i fråga.

Personen ska vara en erfaren ansvarig provfunktionär i den ifrågavarande provformen och ska ha deltagit i arrangemang av prov och tävlingar.

Ska kunna verka som utbildare för domare och provfunktionärer.

Specialklubbar och grenförbund bestämmer prov- och tävlings specifika tilläggskrav i sina utbildningsdirektiv.

Kenneldistrikten godkänner till grundkursen efter sitt eget förslag eller efter någon annan Kennelklubbens medlemsförenings förslag de personer som uppfyller de ovan nämnda kraven. För bruksproven är det Palveluskoiraliitto som godkänner ansökan.

III: UTBILDNINGENS INNEHÅLL

- A. ANORDNANDE AV ÖVERDOMARKURS
- B. UTBILDNING AV NYA ÖVERDOMARE
- C. ATT ANHÅLLA OM DOMARRÄTTIGHET OCH FÅ BEHÖRIGHET
- D. FORTBILDNING FÖR ÖVERDOMARE

A. ANORDNANDE AV ÖVERDOMARKURS

Överdomarkurser anordnas av specialklubbar, grenförbund och Finska Kennelklubben.

Om kursarrangemang ska meddelas så att den sökande har möjlighet att i god tid skaffa sig de behörigheter som krävs för deltagande. Annonsering t.ex. ett år före kursen.

Före kurser hålls ska dessa annonseras om i Kennelklubbens, specialklubbars eller grenförbunds publikationer.

B. UTBILDNING AV NYA ÖVERDOMARE

Överdomaraspiranten använder i alla skeden av utbildningen Kennelklubbens blankett som används vid anhållan om överdomarskap, som bevis för avlagda utbildningsskeden.

Utbildningen indelas i fyra faser:

1. Specialklubbens eller grenförbundets preparationskurs
2. Grundkurs för överdomare, anordnas av kenneldistrikt (distriktsutbildare/överdomare)
3. Specialiseringsutbildning för överdomarskap till en viss provform, anordnas av specialklubbar eller grenförbund
4. Provsbedömningar och eventuella provspecifika aspirantbedömningar

1. SPECIALKLUBBENS ELLER GRENFÖRBUNDETS PREPARATIONSKURS

Den som har som avsikt att bli överdomare ska delta i en preparationskurs och ett inträdesprov, ifall sådana anordnas för prov- eller tävlingsformen i fråga, som är anordnade enligt respektive kenneldistrikts, specialklubbs eller grenförbunds direktiv.

Specialklubbar och grenförbund ska bestämma i sina utbildningsdirektiv den minimimängd erfarenhet som krävs av en person som siktar på överdomarutbildning. Specialklubbar och grenförbund ska i sina utbildningsdirektiv även fastställa eventuella aspirantbedömningar och inträdesprov som ska avläggas på förhand.

2. GRUNDTUBILDNING FÖR ÖVERDOMARE ANORDNAS AV KENNELDISTRIKT

Grundkurs för överdomare anordnas av kenneldistrikt.

På grundkursen överses det av Kennelklubben godkända utbildningsmaterialet för Grundkursen för överdomare.

Som utbildare på kursen verkar överdomare med en bred kännedom om kennelverksamhet, tillsammans med distriktsutbildare.

Avlagd grundkurs antecknas på ansökningsblanketten för överdomare.

3. SPECIALISERINGSUTBILDNING ANORDNAD AV SPECIALKLUBBAR ELLER GRENFÖRBUND

Med hjälp av specialiseringsutbildningen ska överdomaraspiranten erhålla tillräcklig kunskap om den prov- eller tävlingsform för vilken hen håller på att skaffa sig behörighet till. Hen bör tillägna sig ett sätt att sköta sin uppgift som följer regler och bedömningsdirektiv för att slutresultatet ska vara rättvist och korrekt.

Specialklubbar eller grenförbund väljer aspiranter till specialiseringsutbildningen bland de personer som avlagt grundkursen godkänt och som fyller de prov- och tävlingsspecifika kraven. Specialklubbar, grenförbund eller Kennelklubben utser som kursutbildare överdomare som anses vara tillräckligt kompetenta och erfarna för uppgiften i fråga.

På specialiseringsutbildningen behandlas åtminstone följande teman:

- klarläggande av särskilda detaljer i prov- och tävlingsregler samt bedömningsdirektiven och användningen av dessa
- direktiv för provfunktionärer
- allmänna regler för respektive prov- eller tävlingsform
- provdokumenten för respektive prov- eller tävlingsform
- problemsituationer och hur de löses

Deltagarna ska i slutet av kursen godkänt avlägga kurstentamen.

Avlagd specialiseringsutbildning antecknas på ansökningsblanketten för överdomare.

4. PROVBEDÖMNINGAR OCH EV. ASPIRANTBEDÖMNINGAR

Överdomaraspiranten ska avlägga godkänt prov- eller tävlings specifika prov- och aspirantbedömningar, vilka bestäms särskilt för varje prov- eller tävlingsform.

Om provbedömningar fordras ska de ske på minst två (2) prov och inför minst två erfarna överdomare i ett prov anordnat av kennel distriktet, specialklubben eller grenförbundet.

Avlagda prov- eller aspirantbedömningar antecknas på ansökningsblanketten för överdomare.

I utbildningsdirektiven för varje prov- och tävlingsform ska det finnas angivet under vilken tid prov- och aspirantbedömningar ska utföras.

C. ATT ANHÅLLA OM ÖVERDOMARRÄTTIGHET OCH FÅ BEHÖRIGHET

Ansökan görs av överdomaraspiranten med blanketten för ansökan till överdomarutbildningen jämte nödvändiga bilagor.

Till anhållan skaffas ett utlåtande från specialklubben eller grenförbundet, som sänder det vidare till Kennelklubben.

Rättigheterna beviljas av Kennelklubben.

Överdomaren anses behörig då hen har fått sin utnämning från Kennelklubben till kännedom.

Överdomaren ska inneha ett i kraft varande prisdomarkort och bedömningsrätt inom ifrågavarande provform.

D. ÖVERDOMARNAS FORTBILDNING

DELTAGANDE I FORTBILDNING

Överdomaren ska delta i en till provformen riktad fortbildning minst var annan gång. Dessutom ska överdomaren verka som domare eller provfunktionär eller delta i prov som hundförare eller tävlande minst en gång under två år.

Kennel distriktet, specialklubbar och grenförbund ska övervaka att de ovan nämnda kraven uppfylls innan personen kan tilldelas nya överdomaruppgifter.

Specialklubbar och grenförbund bestämmer kraven för fortbildning i samband med regelförändringar.

Specialklubbarna och grenförbunden ska fastställa i sina direktiv hur en domare som förlorat sin domarrättighet kan återfå densamma.

ANORDNANDE AV FORTBILDNING

Kennel distrikt eller grenförbund anordnar fortbildning för överdomare.

Ämnen som ska behandlas i fortbildningen är, förutom de grenspecifika frågorna, också Kennelklubbens allmänna ändringar gällande prov- och tävlingsrelaterade ämnen.

Fortbildningstillfällen ska meddelas om i god tid före tillfället i Kennelklubbens, specialklubbens eller grenförbundets publikationer eller via personlig kallelse.

IV. INDRAGNING AV ÖVERDOMARRÄTTIGHETEN

Kennelklubben kan ta bort överdomarens rättigheter eller återkalla bedömningsrättigheterna av en person som konstateras inkompetent för sin uppgift och som inte längre fyller fordringarna i punkten om allmänna krav för att bli överdomare.

Kennelklubben kan återkalla bedömningsrättigheterna för en överdomare efter förslag från kenneldistrikt, specialklubb eller grenförbund då personen i fråga inte uppfyller sin skyldighet om fortbildning eller verksamhetskraven.

Ifall överdomaren gjort förseelser som kan leda till disciplinära åtgärder, kan Kennelklubben innehålla bedömningsrättigheterna så länge utredning pågår.

Kennelklubben återger bedömningsrättigheterna på välgrundat förslag av den instans som gav förslag om återkallelse.

Specialklubbar och grenförbund kan förutom fortbildningskraven även bestämma om eventuella tilläggsuppgifter för en överdomare, vars rättigheter varit indragna.

V. ÖVERDOMARE EMERITUS/EMERITA

En överdomare som avstår från sina uppgifter kan på förslag av Kennelklubben eller dess medlemsförening utnämnas till överdomare emeritus/ emerita, då personen efter en lång och förtjänstfull överdomarkarriär lämnar sina överdomaruppgifter.

Överdomaren får behålla alla sina rättigheter förutom bedömningsrättigheten. Hedersutnämningen beviljar Kennelklubbens styrelse på förslag av berörda kommitté.